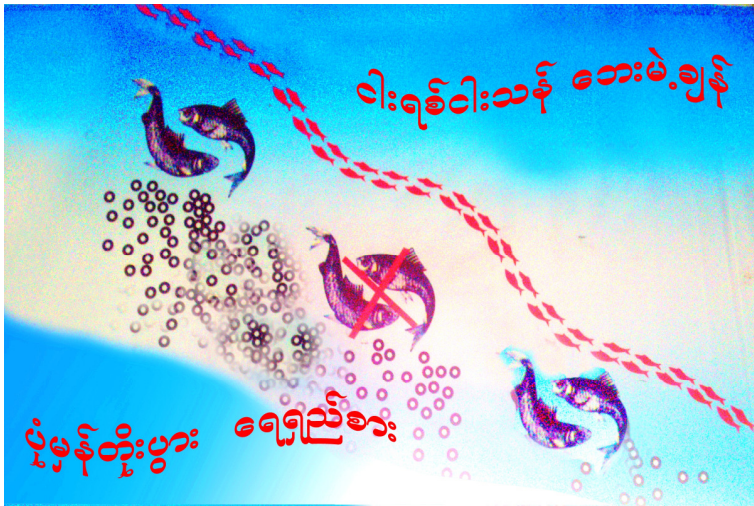

ငါးရစ်ငါးများ ဘေးမဲ့ထား ၊ ပုံမှန်မျိုးပွား ရေရှည်စား

ကိုရွှေငါး(ခနုဖြူ)

မြန်မာပြည် အနှံ့အပြား မိုးဖြိုင်ဖြိုင်ရွာသွန်းသော မေ၊ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လများတွင် မျိုးရည်ပြည့်ဝနေသော ငါးထီးကြီးများနှင့် မျိုးဥများဖြင့် ပြည့်ဝနေသောငါးမကြီးကြီးများသည် မြစ်ချောင်းအင်းအိုင် နေရာအနှံ့အပြား ၌ ဥချရန် ငါးရစ်တက်ကြပါသည်။ ငါးမကြီးများသည် ငါးမျိုးများပေါက်ဖွားနိုင်သောနေရာ (Spawning Ground) များတွင် ဥချပေါက်ဖွားလေ့ရှိကြပါသည်။

မိုးရွာသွန်းသောအခါ လယ်ယာကိုင်ကျွန်းမြေများကို ရေလွှမ်းသဖြင့် မြေဆီမြေနှစ်မှရရှိသော သဘာဝမြေဩဇာဓာတ်ကြွယ်ဝနေပြီး ငါးများအတွက်စားသုံးရန် ငါးစာပြင် ငါးစားကျက်ကောင်းများအဖြစ် တည်ရှိနေပါသည်။ ထိုအခြေအနေတွင် ရေချိုငါးမျိုးများဥချပေါက်ဖွားလေ့ရှိကြသည်။ ငါးများမျိုးပွားရာတွင် မျိုးပွားနိုင်ရန် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ (၆)ချက်နှင့် ညီညွတ်မှ ပိုမိုမျိုးပွားနိုင်ပါသည်။

" စီးအောက် ၊ ဝဲပြန် ၊ သဲခံ ၊ နေလောင်၊

ပြန်သောင် ၊ ရေကျော် ၊ စုံခွဲသော်က

တူပျော်ရွှင်နွဲ့ ၊ ငါးရစ်ပွဲ...။"

ဟု ရှေ့ငါးလုပ်ငန်းပညာရှင်များ၏ လေ့လာစုစည်းမှုကို တွေ့ရှိမှတ်သား ရပါသည်။

ငါးတို့၏ မျိုးရည်နှင့်မျိုးဥများကို ရေစီးသန်သော မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်တို့၏ ရေစီးတွင်မျော မပါ သွားရအောင် ရေစီးနှင့်လွတ်ကင်းသောနေရာ ၊ ရေတွင်ပျော်ဝင်သော အောက်စီဂျင်(DO)ကို စုပ်ယူနိုင်သည့် ဝဲပြန်နေရာ၊ ရေစီးအောက်ဝဲပြန်နေရာ၏ အောက်ခံမြေသားသည် သဲမြေ၊ နွေရာသီတွင် နေပူလောင်၍ မိုးရာသီတွင် ရုတ်တရက်ရေလွှမ်းသောနေရာ၊ ပြန်ပြူးပြီး ကုန်းလျောသဖွယ်ဖြစ်နေသည် သဲသောင်ပြင်၊ ၎င်းနေရာတို့ကို မြစ်ရေချောင်းရေ တိုးလာသောကြောင့် ရေကျော်သွားသောနေရာတို့သည် အပူချိန်ပြောင်းလဲမှု ကိုဖြစ်ပေါ်စေ ပြီးငါး

များ၏ သန္ဓေအောင်ခြင်းအတွက် ပြင်ပလှုံ့ဆော်မှုများစွာရရှိသောကြောင့် ငါးသားပေါက်များ များစွာပေါက်ဖွား နိုင်သည်ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ငါးရစ်ငါးသန်အချိန်ကာလတွင် ငါးမတစ်ကောင်သည် မျိုးဥ ထောင်သောင်းချီပြီး မျိုးဥချလေ့ရှိသည်။ ရေချို ငါးများဖြစ်သော ငါးမြစ်ချင်း၊ငါးကြင်းဖြူ၊ငါးသိုင်းခေါင်းပွစသော ငါးမျိုးငါးမှုန်များသည် ရေလျှံကွင်း ငါးနေ ငါးထိုင်တောများတွင် နေထိုင်လေ့ရှိသည်။ ငါးရုံငါးများသည် ချောင်းငယ်မြောင်းငယ်များ၏ ကမ်းစပ်မြက် တောကိုင်း တောများတွင် ဝင်ရောက်နေထိုင်ကျက်စားပေါက်ဖွားလေ့ရှိသည်။

မိုးဖြိုဖြိုရွာသွန်းသော ငါးရစ်တက်ချိန်၊ မျိုးပေါက်ပွားသောအချိန်တွင် ဖမ်းဆီးရလွယ်ကူသဖြင့် ရေလုပ်သား အများစုသည် ပိုက်ချ ကွန်ပစ် မြိုးထောင်ခြင်းစသည့် ငါးဖမ်းနည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖမ်းဆီးကြကြောင်း တွေ့ရ သည်။ ကျေးလက်ဒေသများတွင်နေထိုင်ကြသော ရေလုပ်သားများသည် စားဝတ်နေရေးနှင့်အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းအရ ဖမ်းဆီးခြင်း၊အသိပညာနည်းပါးပြီး နည်းလမ်းမမှန်ဖမ်းဆီးကြသဖြင့် ငါးသယံဇာတများလျော့ နည်းလာကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ ငါးရစ်ငါးများကိုဖမ်းဆီးလိုက်ပါက ပေါက်ပွားလာမည့် သန်းပေါင်းများစွာ သော ငါးသားပေါက်များသည် သေကြေပျက်စီးကာ ရေရှည်စဉ်ဆက်မပြတ် ငါးထုတ်လုပ်နိုင်ရေးနှင့် နိုင်ငံအ ဝန်းငါးရိက္ခာဖူလုံစွာစားသုံးနိုင်ရေးကို အထောက်အကူမပြုတော့ဘဲ ငါးမျိုးပြုန်းတီးသွားစေနိုင်ပါသည်။ ငါးရစ် ငါးသန်အချိန် (၃)လခန့် ငါးမဖမ်းခြင်းဖြင့် သဘာဝမြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များတွင် ငါးသယံဇာတများ ပေါကြွယ် ဝလာမည်မှာ မလွဲဧကန်အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနသည် ငါးရစ်ငါးသန်အချိန်ကာလနှင့် တားမြစ်ထားသောငါးဖမ်းနည်းဖြင့် ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရန် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ပညာပေးနှိုးဆော်ချက်များထုတ်ပြန်ခြင်း၊ လူအများစည်ကားရာ လမ်းဆုံး၊ လမ်းဝှ များတွင် ပညာပေးမြေစိုက် ပိုစတာများစိုက်ထူခြင်း၊ ပညာပေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခြင်း၊ ကွင်းဆင်းစစ် ဆေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့အတွက်ကြောင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် နေပူမရှောင်၊ မိုးရွာမရှောင် ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ငါးရှာဖွေ ဖမ်းဆီးနေ ကြသော ရေလုပ်သားအများစု လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်.....

" ထိန်းသိမ်းကြပါ..... ကိုတံငါ"

◆ မြစ်ချောင်းတွေပေါ် ၊ လောဘဇောနဲ့

တွန်းတိုက်ရှာဖွေ ၊ တံငါတွေ....။

စားဝတ်နေရေး ၊ ဆင်းရဲဘေးကို

လွတ်ဖို့ရုန်းနေ ၊ တံငါတွေ...။

◆ လေပြင်းလှိုင်းထန် ၊ မိုးခြိမ်းသံနှင့်

စိုရွဲမိုးရေ ၊ တံငါတွေ...။

နေ့ညဝမ်းရေး ၊ မပြတ်ရေးကို

အိပ်ပျက်ခံနေ ၊ တံငါတွေ...။

◆ အို....တံငါခေါ်ရိုး ၊ ရေမုဆိုးတို့

များများဖမ်းဆီး ၊ ငါးကြီးကြီးနှင့်

သေးသေးမှုန်မွှား ၊ ငါးသန်များသည်

တစ်နှစ်တစ်ခါ ၊ ပေါက်ဖွားပါသည်

ငါးရစ်ကိုတော့ ၊ မရှာသင့်...။

◆ ငါတို့လည်းစား ၊ သားမြေးများနှင့်

နောင်လာနောင်သား ၊ မျိုးဆက်ပွားတို့

စားသုံးနိုင်အောင် ၊ ထိန်းသိမ်းရှောင်လို့

ငါးသန်ကိုတော့ ၊ မဖမ်းသင့်...။

ရေလုပ်သားများအနေဖြင့် ထုတ်ပြန်ထားသော ရေချိုငါးလုပ်ငန်းဥပဒေ၊ အမိန့်ညွှန်ကြားချက်၊ ပညာပေးနှိုးဆော်ချက်၊ တားမြစ်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ငါးရစ်ငါးသန်ကာလအတွင်း ငါးမဖမ်းဆီးခြင်း၊ ဘေးမဲ့ပေးခြင်းဖြင့် နောင်လာမည့်အနာဂတ်အတွက် ငါးသယံဇာတများတိုးပွားလာပြီး လူသားများအတွက် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံစေလာမည်ဖြစ်ကြောင်း ရေးသားတင်ပြလိုက်ပါသည်။